

STANOWISKO FORUM III WIEKU

Konferencji w ramach XXVI Forum Ekonomicznego w Krynicy Zdroju i Nowym Sączu
z dnia 9 września 2016 r.

Dla dalszego rozwoju Uniwersytetów Trzeciego Wieku i rozszerzenia sieci tych placówek w całym kraju, dla wzbogacenia oferty edukacyjno-aktywizującej, dla podnoszenia świadomości obywatelskiej, a także świadomości decydowania jak najdłużej o własnym życiu, konieczne jest podjęcie kolejnych wyzwań, wśród których jako najważniejsze uczestnicy Forum III Wieku 2016 wskazują:

1. **Wzmocnienie współpracy UTW z uczelniami wyższymi i środowiskiem naukowym w realizacji idei uczenia się przez całe życie i kształcenia ustawicznego, rozwijanie solidarności międzypokoleniowej, w ramach patronatu naukowego udzielanego Uniwersytetom Trzeciego Wieku przez uczelnie wyższe.**

W tym celu niezbędne będzie – w naszej opinii – **utworzenie podstaw prawnych i finansowych, zapewniających udział pracowników naukowych i wykładowców uczelni wyższych w tworzeniu i realizacji programów edukacyjno-aktywizujących Uniwersytetów Trzeciego Wieku.** Dotychczas istnieje wprawdzie współpraca uczelni wyższych z UTW, nie ma ona jednak charakteru systemowego.

Proponujemy rozważenie przez **Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego** m.in. włączenia do pensum nauczycieli akademickich i wykładowców godzin ich pracy w UTW. Zapowiadana nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym powinna zawierać innowacyjne, wręcz ustrojowe rozwiązania, odpowiadające zarówno trendom demograficznym jak i oddziaływaniu na poziom intelektualny starszego pokolenia.

2. **Udostępnienie infrastruktury uczelni wyższych dla celów edukacyjnych seniorów, nie na warunkach komercyjnych, ale na zasadach nieodpłatnego korzystania z sali wykładowych, sali do ćwiczeń, pracowni komputerowych, pracowni do nauki języka obcego, sal gimnastycznych itp.**
3. **Uregulowanie możliwości odbywania przez studentów praktyk studenckich, a po zakończeniu studiów – staży, w Uniwersytetach Trzeciego Wieku, co będzie stanowiło konkretny przykład budowania autentycznych relacji międzypokoleniowych.**
4. **Wsparcie środowiska naukowego dla przygotowania kadry edukatorów dla UTW.**
5. **Włączenie do programów kształcenia młodych studentów tematyki „przygotowania do starości”, z którą trzeba oswajać młode pokolenia, bowiem one też w przyszłości staną się seniorami.**

Przedstawiając powyższe wnioski, w uzasadnieniu podajemy, że:

Potencjał UTW to aktualnie wg. bazy adresowej, którą prowadzi Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń UTW, 613 placówek (stan na 1 września 2016 r.) w całym kraju. Mamy wiele przykładów bardzo dobrej współpracy UTW z uczelniami wyższymi, sprawowania patronatu naukowego nad działalnością UTW, ale jeszcze wiele uczelni nie podjęło tego tematu. Również instytucje naukowo - badawcze w znikomym stopniu włączają się w działalność badawczą i edukacyjną osób starszych, we współpracy z UTW.

Należy podkreślić, iż pierwszy UTW na świecie powstał w Uniwersytecie w Tuluzie i założył go prof. Pierre Vellas, (1973) a w Polsce pierwszy UTW prof. Halina Szwarc utworzyła w 1975 r.

w uczelni akademickiej, jakim było Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Kolejne UTW powstawały także w uczelniach wyższych.

Konieczność ścisłej współpracy Uniwersytetów Trzeciego Wieku z uczelniami wyższymi i środowiskiem naukowym wyraźnie akcentował w swoich wystąpieniach podczas Forum III Wieku prof. Francois Vellas (syn prof. Pierra Vellasa), z Uniwersytetu w Tuluzie, Prezydent Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Trzeciego Wieku (AIUTA), który był Gościem Specjalnym Forum.

Wprawdzie dziś w naszym kraju liczba UTW w uczelniach wyższych to tylko 20 % wszystkich UTW, jednak standardy patronatu naukowego uczelni nad działalnością UTW, współpraca ze środowiskiem akademickim i naukowym są niezbędnym, a wręcz koniecznym warunkiem zapewniania właściwego, merytorycznego poziomu ich oferty programowej.

Pomimo przyjęcia przez Radę Ministrów we wrześniu 2013 r. Strategii pod nazwą „*Perspektywa uczenia się przez całe życie*” nie zostały podjęte dotychczas konkretne działania na rzecz współpracy ze środowiskiem UTW w zakresie edukacji i aktywizacji osób starszych.

W związku z powyższym przyjęte przez aklamację uczestników Forum III Wieku 2016 Stanowisko jest w pełni uzasadnione.

W imieniu
organizatorów i uczestników Forum III Wieku
Wiesława Borczyk

Prezes Zarządu
Sądeckiego UTW i Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń UTW

Nowy Sącz, 9.09.2016 r.